

PNRR și aderarea la OCDE, factori catalizatori pentru reforme din România

de **VLAD BOERIU**,
**Partener Coordonator Servicii Fiscale
și Juridice, Deloitte România**

Contextul macroeconomic pe care îl traversăm este marcat de evenimente excepționale, care vor rămâne de referință pentru o lungă perioadă de timp - mai întâi pandemia de COVID-19, iar acum situația din Ucraina, ambele cu implicații grave la nivelul societății, dar și al economiei mondiale. Ca răspuns la aceste provocări, au fost luate măsuri excepționale și au avut loc transformări majore în toate structurile administrative și de afaceri, multe dintre ele cu o viteză imposibil de imaginat anterior. În România, schimbări importante sunt așteptate și ca urmare a implementării Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) și a parcursului către aderarea la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

În plan economic, o transformare notabilă din perioada actuală, cu impact direct asupra companiilor active în România, este cea legată de digitalizarea administrației fiscale, măsură asumată de multă vreme de autorități, dar cu siguranță accelerată în pandemie. Introducerea sistemului de raportare SAF-T (Standard Audit File for Tax), care permite schimbul de date online între Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF) și contribuabili, reprezintă o performanță a ultimilor 30 de ani și este, probabil, cea mai amplă reformă derulată de țara noastră de la aderarea la Uniunea Europeană (UE).

De altfel, este bine cunoscut faptul că în România cele mai importante reforme au avut loc în perioade în care au existat factori catalizatori puternici, care au impus atingerea unor indicatori de performanță care să se reflecte, în final, în

bunăstarea întregii societăți. Pentru primele trei decenii de la căderea comunismului, factorul catalizator a fost, fără îndoială, aderarea la UE, iar în prezent această apartenență ne oferă o nouă ancoră pentru reglarea disfuncționalităților din economie – PNRR. Pentru viitor, adoptarea euro și integrarea în OCDE au potențialul de a mobiliza resursele necesare atingerii unor standarde specifice statelor dezvoltate ale lumii.

Toate aceste proiecte conțin și repere fiscale importante. Spre exemplu, în perioada de preaderare la UE s-a publicat prima variantă a Codului fiscal care, chiar dacă a suferit numeroase modificări de-a lungul timpului, rămâne referința de bază pentru orice tratament fiscal aplicabil pe teritoriul României. Anterior, existau mai multe reglementări pentru fiecare taxă, necorelate între ele, iar conformarea fiscală era extrem de dificilă. Prin PNRR, România și-a asumat și un set de reforme fiscale, cu accent pe modernizarea administrației, în special în direcția îmbunătățirii serviciilor digitale (extinderea SPV pentru firme, asocieri, PFA și profesii liberale) și optimizării sistemului informatic al ANAF. Acestea sunt complementare cu sistemul SAF-T și cu facturarea electronică, deja aplicabile în diverse stadii.

De altfel, PNRR este structurat pe cei doi piloni prevăzuți în Next Generation EU (planul european în valoare de 750 de miliarde de euro), respectiv tranziția către economia verde (cu o alocare de 41% din fondurile totale, de aproape 30 de miliarde de euro) și digitalizare (21%), acesta din urmă vizând inclusiv sistemul fiscal. Iar beneficiile acestui program sunt măsurabile - în cazul atragerii întregii sume, impactul ar fi de 5,7 puncte procentuale din PIB în următorii șase ani, conform datelor BNR.

Procesul de integrare în OCDE, deschis la aproape două decenii de la depunerea candidaturii, reia, practic, tema reformelor structurale asumate de România prin PNRR. Invitația de integrare a fost însoțită de un raport privind starea economiei românești, rezultatele din ultimii ani, modul în care a traversat perioada pandemiei, dar și vulnerabilitățile care persistă și posibilele efecte ale acestora pe termen mediu și lung. De asemenea, organizația a emis un set de recomandări care, odată implementate, ar trebui să creeze premisele recuperării decalajelor de dezvoltare față de țările membre ale organizației. În zona fiscală, principalele recomandări vizează stabilirea unui plan credibil de consolidare pe termen mediu și reducerea treptată a deficitului fiscal pentru a menține sustenabilitatea finanțelor publice.

Deși nu există un termen-limită pentru finalizarea procesului, este important ca România să țină pasul cu celelalte țări incluse în actualul val de aderare, respectiv Bulgaria, Croația, Brazilia, Argentina și Peru. În caz contrar, probabil vor mai trece câteva decenii până la următoarea șansă.

În concluzie, România beneficiază în prezent de motivații puternice pentru a accelera reformele structurale, care, în final, nu sunt decât pași necesari către un nivel de dezvoltare similar cu cel din țările occidentale.